

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2024-10-24 Nr. NV-2814

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-24-1425 TAIS-24-16665	DĖL UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3799		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2024-10-29	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo nariai **T. Tomilinas ir L. Kukuraitis** siūlo suteikti teisę gauti nedarbo draudimo išmoką individualios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komandinės ūkinės bendrijos, kuriai *inicijuojamas likvidavimas, savininkams* (įsigaliojū nuo 2025-01-01).

Projekto rengimą paskatino laidoje „LRT girdi“ pristatyta situacija, kai asmeniui, turinčiam reikiamą stažą ir netekusiam darbo pajamų, nebuvo paskirta nedarbo draudimo išmoka, nes asmuo turi veiklos nevykdančią, bet dar nelikviduotą mažąją bendriją. Seimo narių manymu, nėra teisinga, kad savarankiškai dirbantys asmenys, kuriems valstybė inicijavo jų įmonės likvidavimą, negali gauti bedarbio pašalpos.

Šiuo metu Užimtumo įstatyme yra numatytos išimties ir suteikta teisė gauti nedarbo draudimo išmoką savarankiškai dirbantiems asmenims vykdančioms tam tikrą ūkinę veiklą, pvz. pagal paslaugų kvitus teikiančioms žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas arba turintiems individualią įmonę ar mažąją bendriją, kuriai Juridinių asmenų registre *suteiktas likviduojamos ar bankrutuojančios įmonės statusas*.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvadoje **siūloma nepritarti** įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

Juridinių asmenų registro (JAR) tvarkytojui inicijavus juridinio asmens likvidavimą ir jam **įgijus juridinio asmens, kuriam inicijuojamas likvidavimas, statusą**, šis **juridinis asmuo**, priešingai nei likvidavimo atveju, **gali toliau nevaržomai vykdyti veiklą dar vienus metus**. Inicijuojamas likvidavimas gali būti atšauktas, jei juridinis asmuo nesikreipia į teismą ir pateikia reikiamus dokumentus, kuriais remiantis paneigiamas aplinkybių, dėl kurių iniciuotas likvidavimas, buvimas. Be to, juridinio asmens kreditoriai taip pat turi galimybę per vieną metų laikotarpį kreiptis dėl inicijuojamo likvidavimo atšaukimo ir taip nutraukti likvidavimo procedūrą.

Juridinio asmens **likvidavimas JAR tvarkytojo iniciatyva yra kraštutinė priemonė, jei juridinis asmuo nesilaiko įstatymuose nustatytų pareigų**. Juridinio asmens dalyviai pirmiausia turi aktyviai rūpintis savo nuosavybe, tinkamai įgyvendinti ir vykdyti nustatytas teises ir pareigas bei likviduoti juridinį asmenį, laiku priimdami juridinio asmens dalyvių sprendimą nutraukti juridinio asmens veiklą. **Juridinio asmens dalyviams nevykdant šių pareigų, 2023 m. valstybė patyrė 1,32 mln. Eur išlaidų, juridinius asmenis likviduodama JAR tvarkytojo iniciatyva** (vien likvidavimo procedūroms vykdyti).

Taigi, kol juridinis asmuo nebus įgijęs likviduojamo juridinio asmens statuso, individualios įmonės savininkas, mažosios bendrijos narys ar tikrosios ūkinės bendrijos, ar komandinės ūkinės bendrijos tikrasis narys **neturėtų būti pripažinti bedarbiais ir gauti nedarbo draudimo išmokas, nes įgijus juridinio asmens, kuriam inicijuojamas likvidavimas, statusą, galimi tokie**

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

atvejai, kai šie asmenys gaus ne tik nedarbo draudimo išmokas, bet ir pajamų iš veiklos, o valstybė patirs išlaidų nepagrįstai mokėdama nedarbo draudimo išmokas ir valstybės lėšomis drausdama juos privalomuoju sveikatos draudimu.

Projekte pateikta Vyriausybės pozicija iš esmės laikytina teisinga ir argumentuotai pagrįsta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Su Sveikatos apsaugos ministerija, Finansų ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Užimtumo tarnyba, Valstybine ligonių kasa suderinta be pastabų. Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos redakcinius pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės techninę pastabą (patikslinti nuorodą preambulėje) rengėjai atsižvelgs prieš teikiant nutarimą pasirašyti Ministrei Pirmininkei.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja